

NOVI DANI PRAŠINE

PESMA ZA ŽELEZNIČKI TUNEL SAN GOTARDO

(Stena se otkotrljala i rascepila mu grudi.
Bez reči, bez gestova: samo suvi brektaj,
užasan. Beskorisna zadihanost drugarâ,
pritrčalih u masnim gojzericama, povici
ublaženi rutinom. Zemlja i kamenje, u mraku,
nemaju svoja pravila. Nikakvog gazdu.)

*

Ispod, među stenama, kamenje i to zgrušano blato,
čini se da nam pomrčina usisava lica.
Zbog toga, možda, ne gledamo: oči oborene,
smešne, uplašene od senki tela. Pa ipak,
buka je stroga: čujemo kako stalno
podrhtava.

*

Fali svetlost i to nam smeta. Ne toliko ispod,
u ovom jednaku zemlje, nego iznad, u vazduhu,
kad se izađe iz rupe i sivilo se neba
svali na obrise planina, a sunce se
zamrači u očitom sećanju na nešto više,
nešto drugačije. Neku nadu, da: nadu
odbačenu, odbijanu iz dana u dan.

*

Nije daleko, Italija, ali mi smo blokirani
u ovim virovima kamenjarâ, vezani za ovo pohabano
i tamno oruđe, prljavo od otpadaka i krvi, šake
i ruke inkrustirane malim ranama,
prašina svuda. Možda smo više Švajcarci, sada,
u ovom našem tunelu.

*

Unutra je vrućina gotovo nepodnošljiva,
 ali odmičemo: znoj postaje druga koža,
 ljigava i skliska, ali i dalje tvoja. Napolju, pak,
 Gešenen je hladan, smrznut, i odbija nas
 kao kužna klica.

*

(Dolaze polako. Mrtvac na nosilima stapa se
 s procepima platna, povremenim naborima.
 Gledamo se rasejani i uskogrudi,
 površinski okrznuti ravnodušnim vrhovima,
 teškim planinskim lancima: tim nemogućim liticama
 koje možda već znamo i prepoznajemo.)

U VOZU ZA CIRIH

Voz za Cirihi je i voz ovih razvalina,
 ovih kuća po rubovima, prljavih od teške prašine,
 gde se zidovi ljušte i odvajaju od greda.

(„Uzurpatori”, priča jedan telefontom. „Ti stranci,
 ilegalci, imigranti: svi odreda.”)

To je i voz umrlih, isto: onih koji su umrli na poslu,
 među mnogima, onih koji bi rado umrli ali žive
 napušteni u svojim oduvek skućenim prostorima,
 zaboravljeni od dalekih i maglovitih obećanja.

NOĆNA RAZGLEDNICA BR. 2

Nakon kiše pala je noć, sve je prazno,
nalazimo trag mesečine u odrazima vode.
Gomila se rasula u sumrak, s prvim kapima.
Stajalište od gvožđa držalo nas je na suvom:
ostali smo i čekali pogleda uprtih preko zgrada,
ka šumama ispunjenijim lišajem i granama,
gde svinje prohode mračniji mrak.
Nezgrapne i uporne ali i dalje divlje.

Ostaju sada samo naši koraci.
Ne trebaju velike reči: ulica je ova,
mokra. Zajedno smo i progonimo noć.
Nezgrapni i uporni ali i dalje divlji.

NE ZNAM

Ne znam da li ste pobedili ili izgubili. Ni da li je
vaša borba ikada i počela. Svakoga jutra, međutim,
uvek u poslednjem vagonu, srećem čoveka
koji stalno gunđa. Nije trebalo tako da bude,
kaže, to je greška, pošalica. Tolike reči
da biste se našli u vakuumu, iza veštačkog stakla
akvarijuma. Svedeni na ovo tužno životarenje.
Odgovara mu uvek starica plavih očiju
i negovanih ruku: je li pre nas bilo drugačije?

Ne znam skoro ništa o vama, niti vi o meni.
Znam ipak da ste tu: da ste bliski.
I da se na svoj način opirete.

* * *

Kažu rat a ja gledam jezero tek
namreškano. Ogledalo neba između
Italije i Švajcarske, na toploti sunca
što stiže. Heroji su na drugom mestu:
ništa ne znaju o ovim životima sabranim
u kolima i saobraćaju, sred prašine

što lebdi. U danima što se stiskaju između
dve različite a uvek iste ravnodušnosti.
Ne bi rekli rat, kad bi mogli.

* * *

Čovek bi hteo da shvati i prepozna
neko obeležje, ali odmah je poražen:
mala stanica odgovara samo
haotičnom gomilom, pogledima
koji pretražuju po mestima zaturenim
ili nepristupačnim. Uzdržano i možda
pomalo stidljivo. Ostalo je spori tranzit,
oscilovanje: jedni silaze iz voza, drugi
čekaju, neko pomaže starcu da se popne.

* * *

Prema Luinu putevi se ne obrušavaju,
ne ostavljaju ponore zinule nad mrakom.
Samo klizišta lagano protresaju
krivine i profile stena. Pripovesti
o krijumčarenju blede daleke:
švajcarska i italijanska kola čekaju
na semaforu, uvek crvenom na ulazu u tunel.
Malo posle, blizu opasne serpentine,
plastično cveće topi se na suncu.

* * *

Preko štrafte slatke vode
između Kazlana i Lavene, gde ribe
kao da usporavaju, dečak stiže do druge
obale i osmehuje se. Ali ako se vratiš
sutra ili docnije, kad veo kiše sakriva
nebo, videćeš prazne i turobne hotele
i napuštene kuće, dok je iznad samo litica,
strma. Osetiš nemir početka, i još više
strah od narednog kraja.

LISICE

Lepo je kad tragaš među drvećem
ili zastaneš, noću, u autu, oborenih
svetala na putu koji prolazi kroz šumu.
Neretko ćeš ugledati lisice u prolazu,
opaziti njihove oči u tami.

Samo što danas prave lisice žive u gradu.
Liče na napuštene pse, guše se u saobraćaju
i provizornim jazbinama, hrane
gradskim otpacima. Prepoznajem ih
kao u ogledalu: ja sam ona šepava, čekam
da se završi otimanje o kutiju pice. Ti, pak,
ostaješ još više po strani, srca nemirnog
i praznog stomaka. Ne služi, niti će poslužiti
ičemu to što smo naučili da gledamo.

(Ali gde je sve izgubljeno,
u vrtlogu koji nas usisava, ti si lisica
najcrvenije dlake).

TRI OBIČNE PTICE

Pre četinarske šume, između vrta
i geranijâ ponosnog šalea što izdaje sobe
MIT ECHTER SCHWEIZER ATMOSPHERE,
neretko možete sresti grupice zelentarki
u potrazi za bobicama i semenjem. Već nekoliko
dana dolaze čak dovde, na zimzelene grane
žbuna, do kućice od svetlog drveta
pune žita. Imaju jake kljunove.
Posmatramo ih dok doručujemo, unutra,
a kad počne da pada kiša svi se
utišamo, hvatajući se za šoljice
kafe, kolačiće i retke druge izvesnosti.

*

Potom stižu senice, nimalo vesele,
i počinju da se koškaju i svađaju,
na kiši, kraduckajući na smenu

poneko zrno zelentarkama, krupnijim
i prezrivijim. U metežu pokislog
perja, u poletu razobručene
gladi, ostalo je nevažno:
nikakvo nebo, ili zemlja, ni mačka,
nikakva opasnost, nikakva smrt.
Par metar dalje, i mi se raspršujemo.
I gledajući se kao što se gleda more,
osećamo u sebi grumen zavisti.

*

Onda svraka, zainteresovana za gužvu,
pristiže i sleće pored kućice.
Zelentarke i senice se razilaze.
Svraka se osvrne uokolo
i kad sretne naše poglede
okrene se kao od ogledala.
I pobegne.

RAZGLEDNICA S PARADEPLACA

Pored nas sedi mladić mrke puti.
Tamne brade, u crnoj majici i patikama.
Na uhu brilijant grube izrade. Zuri
u telefon, potom namešta slušalice
u ušima. Tek kada se okrene, vidim
da su mu oči plavlje od vetra, bez mrlja,
šire se guste kao oblaci. Odraženi trg
postao je majušan, sada, i svi smo mi rasejane
tačke koje ne nalazim, koje se sabiraju s drugim
tačkama u morskoj dubini talogâ i stoleća.

Dok ne ustane, nasmeje se glasno i ode. I on
ubrzo ne postane ponovo beznačajan.

(S italijanskog preveo Dejan Ilić)